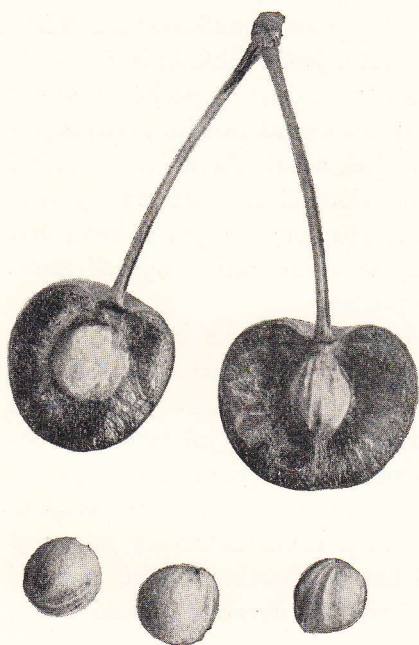


Jan Řiha ČESKÉ OVOCE

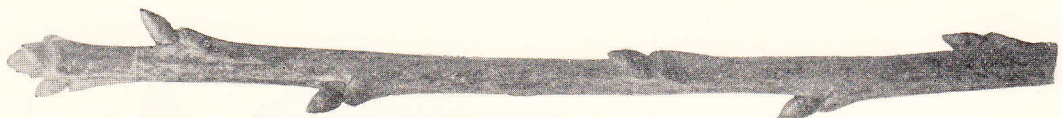
TŘEŠNĚ

Čís. 10.

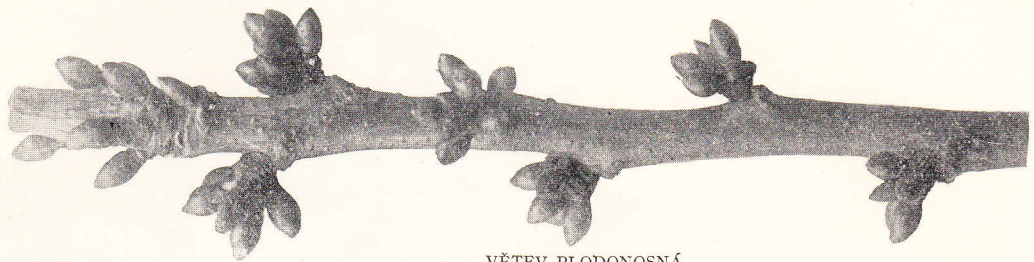


TROPRIČHTROVA

*Tropriichter's schwarze* – *Guigne noir de Tropriichter*



LETOROST



VĚTEV PLODONOSNÁ

## TROPRICHTROVA

### ČERNÁ POLOCHRUPKA

O původu této vzácné třešně, která všechny sobě podobné, současně zrající, činí zbytečnými, panuje domněnka, že pochází ze severního Německa, kdež nahodile vzrostla asi počátkem devatenáctého století. Mínění to se nezdá odůvodněným, poněvadž v německých spisech se o ní nenachází ani nejmenší zmínky a jest divno, že by sobě byli tak vzácné třešně nepovšimli, když zevrubně popisují i málo cenné třešně ve svých spisech. Poděbradský děkan Rössler má ji však vesvém soupise čís. 47 pod názvem Tropprichter's schwarze Knorpelkirsche; škoda, že není uvedeno, od koho a kdy ji obdržel. Jelikož soupis ten psán jest v roce 1823, dostal ji v prvých letech století devatenáctého.

Po Čechách jest rozšířena dosti hojně, ne však tolik, jak by právem zasluhovala. Málo která třešně slučuje v sobě tolik vzácných vlastností jako tato. Jest veliká, krásně tmavěhnědá, až černá, velice dobrá, takže na stole jest pochoutkou, má malou pecku, dužninu polotuhou, dopravu tedy dobře snáší, v kuchyni se dá ke všemu i k zavařování výborně použítí, na trhu jest pro velikost a krásnou barvu velice prodejná, avšak hlavní je, že uzrává ještě před „Jánovkou“. Neměla by tudíž chybět v žádné domácí zahradě, kdež poskytuje ovoce nenáhle po čtrnáct dnů, a je tu již volnému vzrůstu ponechaným krskem, neb kde více místa, vysokokmenem; v třešňovkách měla by se vysazovati v největší míře. Má také svoji vadu, že puká jako jiné třešně v deštivém počasí.

Daří se jí všude, kde dobře rostou jiné třešně, v půdě jakékoliv i šterkovité, plody však rodí v této o něco drobnější. Plodnost začíná velmi brzo, jest hojná, často až přehojná, v době květu se zdá poněkud choulostivou, poněvadž za stejných poměrů s jinými měla v letech 1913 a 1914 plodů málo, v krajích, kde tolik nemrzlo, však hojně, jak tomu nasvědčuje v roce 1914 zhotovený obraz; a to bylo ještě nutno odstraniti část plodů pro zřetelnost.

Stromy rostou z mládí velice bujně, po dostavivší se plodnosti však mírně, rozvětvují se v mohutné, vysoké, široké koruny; spodní větve se sklánějí dolů. Letorosty narůstají zprvu dlouhé a silné, později kratší a slabší, jsou světlehnědé, ve stínu bledší, pokryté stříbřitotenkou, odlupující se blankou, místem hojněji, jinde jen skvrnitě a nenápadně, poseté vyvstalými, natrhanými rzivými tečkami.

Oka na nich jsou štíhlá, dlouze vejčitá, hodně odstávají, mají hnědé šupiny, jen málo šedě obroubené a jsou na patkách širokých, mírně vydutých, s třemi žeběrky, z nichž postranní jsou krátká, prostřední však se táhne hluboko dolů a letorost zcela mírně hranatí.

Květní poupata bývají o něco baňatější, mají hnědé šupiny a jsou shluklá u spodu letorostu v malé růžice, jichž jest po větvích plno. (Viz obraz.)

Na jaře rašící lístky jsou nahnědlé a ochmýřené; po ukončeném vývoji jsou listy asi 128 mm dlouhé, 64 mm široké, eliptické, do špičky klínovitě zúžené a mají kraj hrubě, dvojmo pilovitě zoubkovaný, zoubky zakončeny jsou malinkými, háčkovitými hroty, které chybějí místy; jsou na řapících asi 25 mm dlouhých, rudých, s dvěma, někdy i třemi většími, bledými žlázy. Příplodní bývají o něco menší, mají drobněji zoubkovaný kraj, řapíky delší, žlázy na nich, které často chybějí, menší.

Kvete vždy velice hojně po celé délce větví; jednotlivé květy jsou poměrně malé, asi 30 mm široké a tak sestaveny z okrouhlých plátků, že se dotýká druh druhá, kališky mají nahnědlé, a jsou ve větších chomáčcích. (Viz obraz.)

Připojený barevný obraz byl zhotoven podle větve zaslané p. Maruškou z Klecan. Jednotlivé plody jsou tupě srdčité, 21—22 mm vysoké, 24 × 21 mm široké a vážilo 10 kusů 65—75 g, u stopky jsou široké, jedna strana bývá mírně proláklá, druhá více stlačena, po této se táhne od stopky mezi dvěma zcela plochými žebérky čára, která se končí rzivou jízvou v maličké jamce na velmi mírně skoseném, pěkně zakulaceném temeni; jednotlivě bývá téměř tak stlačeno, že lze postavit plod na ně.

Silné, zelené stopky bývají 35—40 mm dlouhé, vězí v širokých, hlubokých jamkách a připojují se po jedné až třech na kratičkou kostrbatou pastopku.

Lesklá slupka jest hnědě černá, na zastíněných místech neb u plodů ve stínu vyrostlých tmavě rudá, velice jemně žlutavě tečkována, bledší píhy prosvítají slupkou jako sklem.

Polotuhá dužnina se v ústech rozplývá, jest tmavě rudá, bledě prokvetalá, plna tmavé, barvitě šťávy, chuť její velmi dobrá, kořenitá, libě sladká, s lehkou navinulou příchutí.

Černý obraz znázorňuje velikost a tvar poměrně malé pecky.

Začíná uzrávat podle počasí, mezi 15.—20. červnem a zraje na stromech do konce června. Jest z největších a nejchutnějších ranějších třešní.

Bláha o ní poznamenal: Jest z nejplodnějších černých polochrupek, která se dá upotřebiti na všemožný způsob v kuchyni; strom roste mohutně a jest záhy úrodný.

V zahradách Zemského pomologického ústavu v Troji chovají ji a doporučují k všeobecnému sázení pod jménem „Chrupavka Troprichterova“ čís. 170.

Popis lze nalézt: Leroy „Dictionnaire de Pomologie“ čís. 106 Guigne Troprichtz, s vedlejším jménem Bigarreau Novi de Troprichter, píše se také Tropp-Richter.



TROPRICTROVA - *Tropriichter's Schwarze*. - *Guigne noir de Tropriichter*.